

UUSLAVASTUS

«Rosalinde»

Helilooja Johann Strauss. Koreograaf Roland Hynd. Muusikaline juht ja dirigent Jüri Alperden. Kunstnik Peter Docherty.

Eesti Rahvusballeti esietendus 2. detsembril Estonia teatris

Kohvi ja konjaki kõrvale

HEILI EINASTO, tantsukriitik

kultuur@postimees.ee

Teater võib täita mitut funktsiooni: see võib olla pühamu, koht elu ja inimeste üle mõtisklemiseks, paik seltskondlikuks suhtlemiseks või õdusa õhtusöögi täienduseks. Ballettki võib täita mitut ülesannet (nagu ta seda on oma ajaloos teinud): olla tegevvoimu sümbol, pakkuda teravaid ja/või erootilisi elamusi, võimaldada esteetilist meeliskelu või vahendada argielus märkamatuks jäävaid tunde- ja meeleseisundeid.

Ronald Hyndi ballett «Rosalinde» tugineb operetile «Nahkhiir» ning juba teema valik näitab, et rõhuasetus on meele lahutamisel, muidugi kultuuriselt. Tegevus on toodud 1920. aastatesse ja lähtub autori sõnul paljuski tummfilmi esteetikast. Hea tahtmise juures leiab viiteid Mary Pickfordile, Rudolph Valentinole ja Charlie Chaplinile, kuid esietenduse põhjal jäi mulje, et viimistlustöö selle stiili tabamisel on veel poolel teel: tummfilm nõuab ülimalt täpset žesti ja miimikat ning head muusika- ja rütmitunget, ning seda kõike nappis veidi.

Straussi opereti puhul tuleneb huumor tugevasti sõnalisest tekstist, balletis on seda tüüpi verbaalne tulevärk võimatu, kuigi oli näha, et koreograaf on üritanud seda liikumiskeelde panna, leidnud mitmeid nutikaid võtteid jalalabatöös, põlvede džassilikus liikumises, mis klassikalisse liikumisejadasse äkki sisse murrab jne. Oli leidlikke detaile, virtuooslikke hüppeid ja ahvatleyerootilisi poose, kuid tegelaste koreograafilise iseloomustuse on kontuurina antud üksnes balleti lõpus, mil kõik osalejad efektsete numbritega publiku ette tuuakse.

Kogu balleti vältel olid põnevamad ja efektsemad liikumismomendid nagu asjad iseeneses, trikid trikkide, vaimukused vaimukuste pärast, tegelasi kuigivõrd iseloomustamata, mistõttu olid nauditavamad balleti divertismentlikumad, puhtantsulised osad.

Küllap mõjutas ka koreograafilise teksti «üldisus» rollikäsitluse nõrkust, esietendusel oli tegu pigem visandite kui täisvereliste tegelastega. Kõige enam jäid karakteritena meelde Anatoli Arhangelski Gabriel von Eisenstein, kellest õhkus elegantset hoolimatust, ja Eve Andre särtsakas Adele.

Alena Škatula nimiosalisena demonstreeris (nagu alati) oma kauneid, pikki joo-

